

Klemensker Sogns Lokalhistorie.



Nyhedsmail august 2024.

Efterårets program er klar, og første foredrag bliver den 4. september.

Program:

- | | |
|---------------|--|
| 4. september. | Ivar Holm fortæller om sin nye bog "Fiskernes oprør 1978 og 1987". |
| 2. oktober. | Marie og Leif Thøstesens fortæller om deres tid som lærere samt deres engagement i kulturelle projekter på Klemensker Centralskole". |
| 6. november. | Aftale endnu ikke på plads. |
| 4. december. | Juleafslutning. |

Mød foreningen i Brugsen.

Så er der nyt angående et forsøg med at møde vores forening fredag eftermiddag i Brugsens nye mødelokale. Vi starter op med følgende program:

Fredag den 30. august fra 14.00 til 17.00	Gårde og ejendomme i sognet.
Fredag den 13. september fra 14.00 til 17.00	Skoler i sognet.
Fredag den 27. september fra 14.00 til 17.00	Erhverv i sognet.

Vi forbereder emnerne; men spørgsmål om alt andet vedrørende sognet er velkommen. Kan vi ikke svare på spørgsmålene på stående fod, så undersøger vi sagen og vender tilbage. Derudover er man velkommen til at medbringe billeder og andre effekter, der kunne have historisk interesse.

Fondsansøgning.

Angående fondsansøgning, så er ventetiden snart slut, idet foreningen som sagt kan forvente et svar i august. Forhåbentligt bliver det et positivt svar.

Nye arkivalier.

Foreningen har i de sidste par måneder modtaget mange arkivalier. Så mange, at vi er bagefter med at behandle disse, selv om vi på det sidste, har fået hjælp af flere medlemmer. Foreningen har blandt andet modtaget en meget interessant tyk men smal bog fra Degnegård. Bogen indeholder regnskab, avisudklip og dagbog fra 1922 og til 1963.

Herunder er vist eksempler:



Den meget specielle bog.

Bykommuner:		
	Folke- tal:	Hus- stande
1. Allinge-Sandvig	2114	748
2. Hasle	1487	525
3. Nexø	3220	1152
4. Rønne	13195	4556
5. Svaneke	1167	446
6. Aakirkeby	1461	533
<hr/>		
Tilsammen bykommuner	22644	7960
Sognekommuner:		
1. Bodilsker	1450	420
2. Hasle købstads landdi- strikt (del af Hasle sogn)	46	15
3. Ibsker	1612	494
4. Klemensker	2591	768
5. Knudsker	2237	619
6. Nyker	1453	409
7. Nylars	1011	307
8. Olsker	1781	541
9. Pedersker	1076	320

Et avisudklip fra bogen, der viser indbyggertal og husstande på Bornholm fra 1961. Indbyggertallet var den gang 48.373, og Klemensker Sogn havde det 3. største indbyggertal på Bornholm, kun overgået af Rønne og Nexø. I dag godt 60 år senere, nærmer vi os 10.000 færre personer på Bornholm!!!

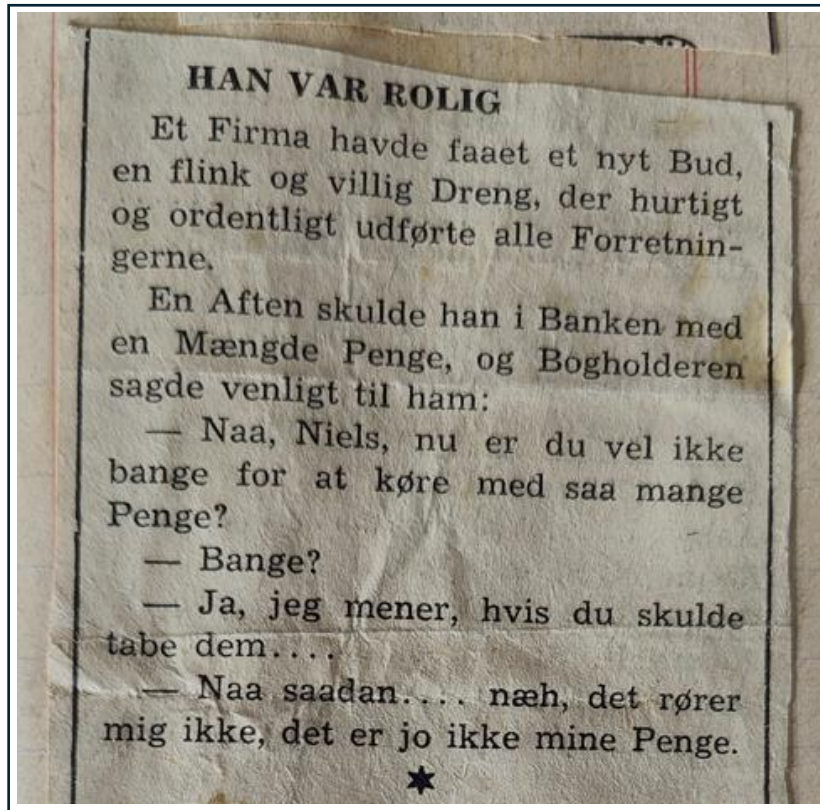
"	27	Amtsstueskat	135,97
Juni	2	Strygefrøknens Brandforsikning	21,09
"	4	Margarine = 5,00 3,00 marker	2,00
"	6	Møller S. A. Galberg	14,45
"	7	Smid P. Schou	65,55
"	11	2 Mand i 42 Tim a 1,10.	46,20
"	15	Blikkenslager Kofsted	4,75
"	18	Strygefrøknens	3,88
"	23	Bager Hansen	103,80
"	23	Doktor Skov	18,20
"	23	Bydage Schouenborg	17,75
"	23		

Her vises et udsnit af udgifter fra juni/juli måned 1925. Blandt andet Amtsstueskat på 135,97 kr., Strygefrøknens på 3,88 kr. og 2 mand i 42 timer a 1,10 kr.- i alt 46,20 kr.

Dec. 1947

Den 30de December var der
 2 Jubilarer paa Klumens Grov
 baade Sam og Eda havde været
 der i 25 Aar, Sam fik en
 Bortbolmerke med Søloplade
 Eda fik en Guldkalstade af
 Foreningen, der var Frokost
 paa Grovvarin om Tirsdagen
 og Jubilæumsfest om Aftenen
 Eda, Helge og Eger var med.

30. december 1947, jubilæum i "Grovaren" – flotte gaver og stor fest.



Der var også plads til humor dengang.

Den nylige omtale af beskyttelsesrum.

På gangen udenfor vores mødelokale findes en billedramme med et opslag vedrørende ordensregler for tilflugtsrum. Lad os håbe, at det aldrig bliver aktuel igen.

Ordensregler for Tilflugtsrum

Vær rolig! Tilflugtsrummet er det sikreste Sted under et Flyverangreb.

Husvagten er Myndighedernes Tillidsmand - hans Anvisninger skal adlydes.

Spær ikke Tilflugtsrummets Indgang - sid roligt paa Deres Plads og undgaa unødvendige Bevægelser.

Husdyr maa ikke medbringes i Tilflugtsrummet.


Tobaksrygning er forbudt; undgaa Brug af aabent Lys.

Skab ikke Uro og Ængstelse ved at fortælle Rygter.

Tilflugtsrummet maa ikke forlades, før Husvagten har givet Tilladelse - eller før De er ganske sikker paa, at der er meldt: Faren forbi.

Telefonen maa ikke benyttes den første Time efter Afvarslingen, medmindre det er nødvendigt for at tilkalde Hjælp.

Efter Afvarslingen skal Tilflugtsrummet rengøres og udluftes.

 Statens civile Luftværn

Ordensregler for Tilflugtsrum

Vær rolig! Tilflugtsrummet er det sikreste Sted under et Flyverangreb.

Husvagten er Myndighedernes Tillidsmand – hans Anvisninger skal adlydes.

Spær ikke Tilflugtsrummets Indgang - sid roligt paa Deres Plads og undgaa unødvendige Bevægelser.

Husdyr maa ikke medbringes i Tilflugtsrummet.

Tobaksrygning er forbudt; undgaa Brug af aabent Lys.

Skab ikke Uro og Ængstelse ved at fortælle Rygter.

Tilflugtsrummet maa ikke forlades, før Husvagten har givet Tilladelse – eller før de er ganske Sikker paa, at der er meldt: Faren torbi.

Telefonen maa ikke benyttes den første Time efter Afvarslingen, medmindre det er nødvendigt for at tilkalde Hjælp.

Efter Afvarslingen skal Tilflugtsrummet rengøres og udluftes.

Afskrift.

Hvad der dukker op i gamle aviser.

Også i denne måned en avisartikel fra "Bornholmeren", denne gang fra 1963. Artiklen er skrevet af Eyvind L. Lind, som var med til at oprette lokalforeningen, og blev foreningens første formand. Selve artiklen omhandler forfatteren Carl J. E. Aakerlund, der fortæller om sit liv, i anledning af sin 80 års fødselsdag. Aakerlund var født i Sverige under et familiebesøg; men kalder sig "Rønnehorra", da hans opvækst foregik i Rønne. Siden har Aakerlund blandt andet boet og arbejdet i Åkirkeby og i de seneste mange år i Hasle, hvor han var bødkermester og politibetjent. En afskrift af artiklen, der beskriver datidens forhold fint, findes på vores hjemmeside på dette link: [Klik her.](#)



Årsagen til denne omtale er ikke at Aakerlund har boet i sognet; men at Aakerlund har som forfatter udgivet 7 bøger. En af dem er bogen "Og lyngen den veg..." fra 1943. Denne bog er et bekendtskab værd, da den beskriver det hårde liv dengang med at få bugt med højlyngen. Bogen er skrevet på en underfundig måde, idet personer og steder optræder med "opfundne" navne, der ikke lader nogen tvivl tilbage om, hvem/hvad Aakerlund sigter til. Således efterlades der ikke nogen tvivl om at Splitsgård og dens beboere indgår. Bogen foregår derfor i Klemensker Sogn. Boges findes i vores arkiv, på biblioteket samt antikvarisk. Derudover ser det ud til at den kan købes hos Hakon Holm/Brian Christensen.

Fortsat god sommer indtil næste nyhedsmail.

Husk: Vi vil gerne være sidste stop før BOFA, så hjælp os med at indsamle alt af historisk værdi, inden det går tabt.

Alle aktiviteter foregår på den nu lukkede Klemensker Skoles lokaler i den lave bygning på Stadionvej.

[Klik her for at se adressen på Google Maps:](#)

Foreningen kan kontaktes på:

Info generelt
Formand og arkivleder
Kasserer/Web/Facebook

Hans Aage Jeppsen
Carsten Ruud Thomsen

info@klem-lokalarkiv.dk
hans@klem-lokalarkiv.dk
crt@klem-lokalarkiv.dk

[Foreningens hjemmeside](#)

[Foreningens Facebook side](#)